

L'últim flotador

«La construcció 'en positiu' no només necessita una anàlisi compartida de per què l'independentisme és on és; també continua necessitant-ho tot i tothom»

El passat dimecres, Pere Aragonès va ser als Matins de TV3 que aquesta temporada presenta Ariadna Oltra. Al final de l'entrevista, David Fernández, exdiputat de la CUP i membre de la junta d'Òmnium que era a la taula d'analistes, li va preguntar per la manca de coordinació estratègica entre els diferents actors del moviment independentista. És un fet especialment visible cada cop que puja la temperatura política i que ajuda a entendre l'actual camp que pugui i la mala maror que ha presidit els dies previs a la Diada.

El president va concedir que aquesta "estratègia unitària" hi ha de ser i que cal trobar un "espai de construcció en positiu" entre uns i altres. Va afirmar que era necessari un "esforç important". Albert Batet, president del grup de Junts al Parlament, es va felicitar del to d'Aragonès. Es referia a l'espai de coordinació -hereu d'aquell estat major que va funcionar durant el 2017, amb especial incidència abans de l'1-O- que es va intentar articular en reunions setmanals a sis, l'existència de les quals va explicar per primer cop aquest diari i que es van deixar de trobar aquest febrer davant la manca de resultats.

Elisenda Paluzie, que aleshores era presidenta de l'ANC, en culpava els republicans en un article que publicàvem aquest dijous, i altres implicats en les converses ho havien atribuït a un excessiu afany de protagonisme del Consell per la República. Aquest va ser ideat com una eina de projecció transversal de la causa catalana a l'exterior, però després que ERC se'n despengés - la CUP mai hi va voler ser-, ha acabat vinculat a Carles Puigdemont i als entorns de Junts i intenta incidir en el rumb estratègic del procés en tant que entitat no sotmesa a la jurisdicció espanyola.

Tot plegat és, com moltes de les coses que hem escoltat aquests dies, rabejar-se en el que separa i enfronta i dona munició per instal·lar-se en l'insult (des de "mentider" o "tarat" passant per "rendit" i altres qualificatius pitjors a suposats companys de viatge que, a les xarxes, aplaudeixen amb una normalitat colpidora diputats o alts càrrecs) i no mirar endavant. És evident, i quedarà de manifest en el to d'alguns discursos a la Diada i en el malestar que faran notar molts independentistes diumenge, que és necessari, com deia Fernández i concedien Aragonès primer i Batet després, molt d'esforç per seure i entendre's. El conflicte polític no està, ni de bon tros, resolt. La taula de diàleg no tindrà èxits més enllà d'una desjudicialització cobrada a preu d'or pel PSOE si ERC s'hi asseu en solitari i no compta, a més de Junts, amb implicació i suport cívic; i sense els republicans i el que representen ningú pot pensar a fer prosperar cap confrontació amb l'Estat, ja sigui intel·ligent i exitosa o poc meditada i pitjor executada com la de 2017.

No hi ha més cera de la que crema. Tampoc serà creïble cap estat major o espai de coordinació on tothom es reconegui i ocupi el seu paper si no inclou, com a mínim i de forma efectiva, Carles Puigdemont i Oriol Junqueras. La confiança entre els dos dirigents i els seus entorns es va trencar el 2017 i en aquests cinc anys no s'ha recosit, més aviat el contrari. El primer ha volgut mantenir-se al capdavant del partit i el segon intenta preservar el seu lideratge moral del moviment independentista a través del Consell per la República. Tots dos no han estat capaços d'anul·lar-se i, a més, mantenen intacte el lideratge entre els seus partidaris. No és creïble cap mecanisme de coordinació que, a més del president Aragonès, no els impliqui a ells.

Aquest cop serà difícil mesurar si la Diada ha estat o no un èxit. Bàsicament perquè l'any passat l'assistència es va veure molt delmada per la pandèmia i la situació no és comparable al cicle 2012-2017, quan tot feia pujada i la il·lusió amarava el moviment. Tampoc es percep la indignació popular amb l'Estat que, en ple judici al Suprem al Govern i als líders d'Òmnium i l'ANC,

va fer de motor el 2018 i el 2019. Passi el que passi diumenge serà un error usar, en el cas que es pugui presentar la manifestació de l'ANC com un èxit d'assistència, la marxa com a arma llancívola contra els que no hi son, o intentar arraconar l'Assemblea i el que representa si es constata el refredament del carrer.

La construcció "en positiu" no només necessita una anàlisi compartida de per què l'independentisme és on és fa ja massa temps sinó que també continua necessitant-ho tot i tothom si vol tornar-hi. Altrament, en l'intent d'imposar de forma absoluta una visió que arraconi els matisos de l'altra no es passarà d'un lesiu debat que alimentarà, a una banda, un replegament identitari similar al que va protagonitzar el sobiranisme quebequès després de perdre el referèndum, i a l'altra, una aposta per un diàleg amb l'Estat que, com deia, acabarà en fracàs independentista si no s'afronta amb tot el suport polític i social possible al darrere. Respectar-se i retrobar-se desterrant discursos sectaris i divisoris és, per més difícil que sigui, l'últim flotador per salvar el que va començar a caminar ara fa deu anys quan el carrer va donar als partits un full de ruta que ara ja fa cinc anys que va col·lapsar. Que passeu una bona i reivindicativa Diada!